

Rovensko pod Troskami

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Turnov

Nadmořská výška: 306 m n. m.

Počet obyvatel: 1 340

Adresa URL: www.rovensko.cz

Okres: Semily

GPS souřadnice: 50.535319N, 15.259408E

První pís. zmínka: 1374 (650 let)

PSČ: 512 63

Historie obce Rovensko pod Troskami

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1374, kdy je zmiňována ves Týn, jako městečko vzniklé pod touto vsí, s níž brzy splynulo, roku 1407. Od konce 15. století se po více než 200 let v okolí těžila železná ruda, obyvatelé se živili broušením českých granátů a jiných polodrahokamů. Neověřené jsou zprávy, že z Rovenska pochází mnoho kamenů zdobících kapli sv. Kříže na Karlštejně a svatováclavskou kapli v Chrámu svatého Víta na Pražském hradě.

Roku 1629 nastala velká neúroda a hlad. Podle dopisu, který 13. srpna zaslal úředník panství Gerard Taxis Valdštejnovi „v celém vévodství není ani jediného, kdo by sklídl tolik co zasil“. Když se nezmenšovaly kontribuce a naopak je zvyšována robota, poddaní v městečku povstali. Současně téhož roku docházelo k násilné rekatolizaci, k níž je do městečka povolán jezuita Matěj Burnatius z Jičína, a tak povstání mělo i charakter protikatolický. Burnatius si povolal na potlačení povstání vojsko, ale rovenští se o tom dozvěděli a když zvědové zjistili blízkost vojska, byli zvoněním svoláváni lidé i z okolních vesnic na pomoc. Vojsko nebylo tak početné, a tak se vojáci smířili se zapálením zvonice a k boji nedošlo. Zvony se požárem rozlily a zvonice shořela, při hašení požáru zahynul hrnčíř Václav Jiruda. Když se ozbrojení sedláci dozvěděli, že Burnatius očekává na faře v Libuni oznámení o pokoření Rovenska, vytáhli proti němu a ubili ho i s jeho průvodcem, studentem Janem Rokytou.

Povstalci pak táhli k Turnovu, ale tentokrát proti nim vyrazilo silnější vojsko a porazilo je. Sedmnáct zajatých sedláků mělo být popraveno a život si zachránili přestupem ke katolické víře. Jen jeden z nich to odmítl a byl popraven.

V lednu 1943 byla v Rovensku na plovárně zlikvidována odbojová výsadkářská skupina Antimony.

Dřevěná zvonice z roku 1630 připomíná zmíněné povstání sedláků proti robotním povinnostem a náboženskému útisku z roku 1629. Vznikla na místě starší, pravděpodobně ze 16. století, která byla zapálena vojáky za povstání. Zvonice je dole osmiboká, mohutná a rozložitá, věž je čtyřboká. Stavba má nízkou stanovou střechu. Unikátem v Česku (s výjimkou zvonice v Kouřimi) jsou zvony obrácené „rebelantsky“ srdcem vzhůru. Jsou rozhoupávány šlapáním, trojice zvonů je sladěna a vyžaduje zvonění v jistém rytmu, což si vyžadovalo zapojení čtyř zvoníků. Dva zvony byly ulity roku 1630, třetí roku 1639. Váží 1500, 1200 a 600 kg a nikdy nebyly zrekvírovány! Proč byly ve skutečnosti obráceny, se přesně neví. Dle tradice proto, aby připomínaly povstání 1629, dle jiných, že to bylo „na husitský“ způsob.

Zajímavostí v rovenských dějinách je vystěhování několika rodin do Brazílie roku 1893. Po zrušení otroctví totiž Brazílie projevovala zájem o imigranty z Evropy. Rakouské úřady se tomu marně snažily

zabránit. Nejpozoruhodnější českou výpravu zorganizovala skupina z Rovenska pod Troskami. V 90. letech se na Turnovsku octilo v krizi broušení granátů a zhoršilo se tak postavení mnoha rodin. Někteří spatřovali východisko ve vystěhovalectví. Když se dozvěděli o nabídce brazilské vlády, několik rodin z Rovenska se rozhodlo emigrovat, nakonec však jejich počet dosáhl devadesáti.

Výprava měla v jižní Brazílii vytvořit ohnisko české zemědělské kolonizace. Občané odjeli na několika povozech do Turnova, kde se k nim přidalo lidé z Mladoboleslavska. V polovně září přibyli do Hamburku a nalodili se na německý parník Argentina. Když však 9. října vystoupili v Rio de Janeiru, zjistili, že v Brazílii vypukla revoluce a v cestě do Rio Grande de Sul pokračovat nemohou. Někteří se pak dali najmout na práci v Riu, největší skupina odjela do Sao Paula, do Rio Grande se dostalo jen málo rodin. Ty nemohly udržet český jazyk a přes vytváření českých spolků naši krajané postupně v Brazílii asimilovali.

